

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto
Asko Sinervo
Erityisasiantuntija

Muistio
8.5.2026

VN/9107/2026

1/4

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI LÄMMITYKSEN, JÄÄHDYTYKSEN JA VEDEN KULUTUS- JA LASKUTUSTIEDOISTA JA KUSTANNUSTEN JAKAMISESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Pääasiallinen sisältö

RED III -direktiivi edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan, että loppukäyttäjille annetaan tietoa energiatehokkuudesta ja uusiutuvan energian osuudesta näiden kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmissä helposti saavutettavalla tavalla, kuten laskuissa, toimittajien verkkosivustoilla ja pyynnöstä. Uusiutuvan energian osuutta koskeva tieto on ilmaista vähintään prosenttiosuutena tietyn kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmän asiakkaiden lämmityksessä ja jäähdytyksessä käytettävän energian kokonaisloppukulutuksesta ja sen on sisällettävä tieto siitä, kuinka paljon energiaa käytettiin yhden lämmitysyksikön toimittamiseen asiakkaalle tai loppukäyttäjälle. Direktiivin velvoite pantaisiin täytäntöön muuttamalla lämmityksen, jäähdytyksen ja veden kulutus- ja laskutustiedoista ja kustannusten jakamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momenttia.

1 Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

EU:n RED III-direktiivi (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2413, direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta) tuli voimaan 20.11.2023, jonka jälkeen jäsenvaltioiden on 18 kuukauden kuluessa toimeenpantava direktiivin velvoitteet.

RED III -direktiivin keskeisin tavoite on korottaa uusiutuvan energian koko EU:ta koskeva yleistavoite nykyisestä 32 prosentista 42,5 prosenttiin vuodelle 2030. Direktiivillä luodaan yhteiset puitteet uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian edistämiseksi. Direktiivi sisältää myös muun muassa säännöt uusiutuvista lähteistä tuotettavalle sähkölle myönnettävästä taloudellista tuesta, itse tuotetun tällaisen sähkön kulutuksesta ja uusiutuvan energian käytöstä lämmitys- ja jäähdytysalla.

RED III -direktiivin 24 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että loppukäyttäjille annetaan tietoa energiatehokkuudesta ja

uusiutuvan energian osuudesta näiden kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmissä helposti saavutettavalla tavalla, kuten laskuissa, toimittajien verkkosivustoilla ja pyynnöstä. Uusiutuvan energian osuutta koskeva tieto on ilmaistava vähintään prosentiosuutena tietyn kaukolämmitys- ja jäähdytysjärjestelmän asiakkaiden lämmityksessä ja jäähdytyksessä käytetävän energian kokonaisloppukulutuksesta ja sen on sisällettävä tieto siitä, kuinka paljon energiaa käytettiin yhden lämmitysyksikön toimittamiseen asiakkaalle tai loppukäyttäjälle.

Energiatehokkuuslain (1429/2014, myöhemmin "ETL") 23 §:ssä säädetään kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutus- ja laskutustiedoista. ETL 23 § muun muassa edellyttää, että kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen kulutus- ja laskutustietojen on oltava täsmällisiä ja luotettavia. Laskussa on lisäksi eriteltävä selkeästi, mistä se muodostuu. Lisäksi säädetään, että energian vähittäismyyjän on toimitettava kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen loppuasiakkaalle laskutustiedot laskutuksen yhteydessä sekä kulutustietoa loppuasiakkaan energiankulutuksesta, jotta loppuasiakas voi seurata omaa energiankulutustaan ja saada kattavan selvityksen sen hetkisistä energiakustannuksista.

Niin ikään ETL 23 §:n mukaan kulutus- ja laskutustiedot on annettava loppuasiakkaalle maksutta ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Loppuasiakkaan pyynnöstä nämä tiedot on toimitettava loppuasiakkaan nimeämän energiapalvelujen tarjoajan saataville. Lisäksi ETL 23 §:n mukaan jos loppukäyttäjä ei ole myös loppuasiakas, loppuasiakkaan on asetettava kulutus- ja laskutustiedot loppukäyttäjän saataville maksutta niiltä osin kuin ne koskevat loppukäyttäjän kulutusta ja laskutusta, kun lämmityskustannukset laskutetaan loppukäyttäjältä mittauksen tai lämmityskustannusten jakolaitteen perusteella.

ETL 23 §:n 5 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ETL 23 §:ssä tarkoitetuista laskutus- ja kulutustiedoista sekä niiden toimittamisesta.

ETL 22 §:n 4 momentin ja 23 §:n 5 momentin, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 3 luvun 4 a §:n 3 momentin, asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 27 a §:n 4 momentin sekä asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:n 5 momentin nojalla on säädetty valtioneuvoston asetus (254/2021, myöhemmin "asetus") lämmityksen, jäähdytyksen ja veden kulutus- ja laskutustiedoista ja kustannusten jakamisesta.

2 Nykytila ja keskeiset ehdotukset

Asetuksen 3 §:n 1 momentissa luetellaan laskutustiedot, jotka on toimitettava lämmityksen tai jäähdytyksen laskussa tai sen mukana. Momentin 1 kohdassa edellytetään toimitettavan tiedot perityistä maksuista ja kunkin maksun osalta laskutettujen yksiköiden määrästä, yksikköhinnasta ja veloitetusta summasta sekä veloitetujen maksujen kokonaissummasta. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa edellytetään toimitettavan vuosittaiset tiedot energialähteiden suhteellisista osuuksista vähittäismyyjän tuottaman ja ostaman lämpöenergian kokonaismäärästä. Niin ikään edellytettäisiin tiedot päästökauppalain (311/2011) 6 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen kasvihuonekaasujen päästöistä.

Asetuksen 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa edellytetään tiedot energian tuottamiseen käytettyjen energialähteiden veroista kaukolämpöyhtiön

tuottaman lämpöenergian osalta. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa edellytetään toimitettavan yhteystiedot tahoihin, joilta saa tietoa energiatehokkuudesta ja energiatehokkuustoimista. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa edellytetään toimitettavan tiedot loppuasiakkaiden käytävissä olevista oikeussuojakeinoista. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan on toimitettava graafisessa muodossa esitetty sääkorjattu vertailu loppuasiakkaan energiankulutuksesta viimeksi kuluneen vuoden ja sitä edeltävien kolmen vuoden ajalta. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa edellytetään vertailua loppuasiakkaan energiankulutuksesta muiden vastaavien loppuasiakkaiden kanssa.

Asetuksen 3 §:n 2 momentissa säädetään, että vähimmäistaso, jolla energialähteiden osuudet tulisi ilmoittaa on uusiutuvat, ylijäämälämpö (tai - kylmä), turve ja fossiiliset. Momentissa myös rajataan edellä 1 momentin 2 kohdassa säädetty velvollisuus toimittaa tiedot käytettyjen energialähteiden vuotuisista kasvihuonekaasupäästöistä koskemaan vain sellaisia kaukolämpöjärjestelmiä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on vähintään 20 megawattia.

Asetuksen 3 §:n 3 momentissa säädetään, että laskuissa, jotka eivät perustu todelliseen kulutukseen, on oltava selkeä ja ymmärrettävä selvitys siitä, miten laskussa esitetty määrä on laskettu, sekä ainakin edellä 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot. Asetuksen 3 §:n 4 momentissa mukaan, jos huoneistoon on asennettu etäluettava lämpöenergiamittari eikä loppukäyttäjä ole loppuasiakas, tulee loppuasiakkaan asettaa loppukäyttäjän saataville huoneistoa koskevat 1 momentissa tarkoitetut tiedot vähintään kerran vuodessa huoneistokohtaista kulutusta koskevan laskun yhteydessä.

Edellä viitattu RED III -direktiivin 24 artiklan 1 kohta pantaisiin täytäntöön muuttamalla lämmityksen, jäähdytyksen ja veden kulutus- ja laskutustiedoista ja kustannusten jakamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n 2 momenttia. Säännökseen lisättäisiin uusi virke, jonka mukaan uusiutuvan energian osuutta koskeva tieto on ilmoitettava prosenttiosuutena asiakkaalle toimitettavasta lämpö- tai jäähdytysenergiasta, minkä lisäksi on ilmoitettava tieto siitä energiamäärästä, joka tarvitaan tuottamaan ja toimittamaan yksi yksikkö lämpö- tai jäähdytysenergiaa asiakkaalle.

3 Pääasialliset vaikutukset

Lämmityksen, jäähdytyksen ja veden kulutus- ja laskutustiedoista ja kustannusten jakamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:ään 2 momenttiin lisättävästä virkkeestä seuraa toimijoille uusi velvollisuus uusiutuvan energian osuuden ilmaisemisesta ja energian käytöstä lämmitysyksikkö kohden. Näiden uusien tietojen toimittamisen ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan toimijoiden tai viranomaisten toimintaan.

4 Asian valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusluonnos on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriön energiaosastolla.

Asetusehdotus lähetettiin lausunnonle Lausuntopalvelu.fi -palvelun kautta . . . Lausuntoaika oli 8.5.2026—18.6.2026.

Lausuntoja pyydettiin . . . Lausuntoja saapui . . .

Lausuntojen sisältö . . .

5 Voimaantulo

Asetus tulee voimaan 1.10.2026.

6 Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen lämmityksen, jäähdytyksen ja veden kulutus- ja laskutustiedoista ja kustannusten jakamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamiseksi.

Sari Multala
Ympäristö- ja ilmastoministeri

Asko Sinervo
Erityisasiantuntija